

Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

Методична платформа

ПОРАДИ

ЩОДО ПРАКТИЧНИХ ДІЙ З ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ

Розвиток демократичного середовища у ЗПО може відбуватися тільки виходячи з відповідних ціннісних засад. Тому пропонуємо використовувати наступні *принципи та підходи*:

- ✓ практикувати взаємини між педагогом та вихованцями, адміністрацією, педагогами й батьками на основі поваги до прав людини;
- ✓ будувати всі освітні процеси на основі діалогу та поваги;
- ✓ практикувати саморефлексію як усталений елемент діяльності освітнього закладу;
- ✓ забезпечити прозору й добре налагоджену комунікацію, зокрема відкрито обговорювати наявні проблеми та виклики;
- ✓ виробляти спільне бачення і планування розвитку освітнього закладу різними суб'єктами на підставі спільних цінностей;
- ✓ дотримуватися виборного принципу;
- ✓ створювати різноманітні можливості для реалізації свободи слова в освітньому закладі (через Інтернет-сторінку закладу, соціальні мережі, освітні ЗМІ та ін.);
- ✓ сприяти усвідомленій та поінформованій участі в житті освітнього закладу вихованців, а також батьків, педагогів та інших зацікавлених суб'єктів;
- ✓ сповідувати філософію дитиноцентризму;
- ✓ подавати особистий приклад – педагоги, адміністрація, батьки й вихованці мають поводитися відповідно до принципів демократії та поваги до прав людини;
- ✓ дотримуватися принципу, що всі голоси рівні: голос педагога = голосу вихованця = голосу батьків;

✓ пам'ятати, що директор – передовсім управлінець, який дає простір педколективу.

Пропозиції практичних дій

- ✓ мотивувати адміністрацію, колектив, вихованців та батьків демократизувати процеси в освітньому закладі за їхньої активної участі;
- ✓ практикувати різні способи обговорення, голосування, демократичного прийняття рішень тощо за участі усіх учасників освітнього процесу, не боятися помилятися й давати простір для виправлення помилкового чи не зовсім вдалого рішення;
- ✓ створювати можливості брати відповідальність на себе й втілювати власні рішення для всіх суб'єктів освітнього життя;
- ✓ вихованці й інші суб'єкти мають бачити реальність втілення їхніх ідей;
- ✓ делегувати повноваження вихованцям та батькам з окремих питань;
- ✓ практикувати ситуативне лідерство для всіх суб'єктів в освітньому закладі (кожен у тій чи іншій ситуації може бути лідером);
- ✓ практикувати симуляційні та рольові ігри, щоб спробувати себе в іншій ролі й зрозуміти потреби інших;
- ✓ практикувати командоутворення, як серед педагогічного колективу та адміністрації, так і серед вихованців та батьків (завдання на командоутворення, спільні заходи тощо);
- ✓ забезпечувати функціонування служби медіації (вихованець-вихованець, педагог-педагог) та інші форми вирішення конфліктів;
- ✓ допомагати вихованцям порадою, моральною підтримкою чи схваленням, але не робити за них нічого того, що вони можуть зробити самі;
- ✓ зменшувати дистанцію між вихованцями, батьками та педагогами;
- ✓ ознайомлюватися з добрими практиками й ділитися власними «ноу-хау» у сфері демократизації освітнього процесу.

Отже, тільки сформувавши демократичну культуру поведінки в освітньому закладі як вихованців, так і педагогів, де буде заохочуватись

ініціатива, власна думка, критичне ставлення до дійсності, існуватиме взаємоповага і відповідальність, можна йти до якісно нових вершин освіти. Освіти, яка буде спрямована на компетентнісний підхід, активні та інтерактивні методи навчання, будуть реалізовуватись принципи партнерства, «рівний-рівному», створюватися можливості для конструктивного діалогу між усіма суб'єктами освітнього процесу, буде максимально враховуватись думка дітей в дозволених законодавством рамках. Тільки така освіта нам зможе дати модель успішного конкурентоспроможного випускника, соціально адаптовану особистість XXI століття.